

Мартын 7
СРЕДА
№ 45 (4681)
Сол 20 нүг.

Бүрэлт-
Монгол

ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ
ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй
болон Б М А С С Р-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ОРГАН

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

1-дэхи Белорусска фронтын сэрэгүүдые командалагша
Советскэ Союзай Маршал ЖУКОВТА

Фронтын штабай начальник

Генерал-полковник МАЛИНИНДА

БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд дэб-
дэглэлүүдээ, мүнөөдэр, мартын 5-
дэхи зүгтэ харгы замуудай шухала
нөмөцүүдэй хамгаалгын газарай
тулгуурин хүсэтэ пунктнууд болохо
НАУГАРД, ПОЛЬЦИН гэдэг гэр-
дэхи абаба.

НАУГАРД, ПОЛЬЦИН гэрдуу-
дэхи түлөө болоһон байлда-
гшай полковник БЕЛОВ, генераллей-
тенант ДМИТРИЕВ генералмайор СИМ-
ОНОВ, генералмайор ВЕРЖБИЦКИЙ, генерал
КАЛОЗИН, генераллейтенант НА-
ПОЛЕВ, полковник СЕРЕГИН, полковник СЕ-
ВЕРГАЛОВ, полковник ВЛАДИМИРОВ, полков-
ник ПИЩАКОВ, полковник МАСЛОВ, генерал
МАКАРОВ, полковник МАЛЕНОВ, генерал
КОРИШНИЙ, полковник АНДОНЬЕВ,
полковник КОЗИН, генералмайор ШАФА-
РАДОВ, генералмайор СКИРНОВ гэгшэдэй сг-
дэхи генераллейтенант КОНСТАНТИНОВ,
генералмайор КРЮКОВ, генералмайор ЯГО-
РЦЕВ, генералмайор МИЛЛЕРОВ, генералмайор
ГЕГШЭДЭЙ морито сэрэгүүд; артилле-
рийн майор ЕГОРОВ, полковник ПУХОВ,
полковник ВАХРОМЕЕВ, полковник МАЛОВ,
полковник АРУТОНЯН, полковник КАРЕЛИН,
полковник ПОНАМАГЕНКО, полковник НЕБО-
СЯНОВ, полковник ЕФРЕМЕНКО, подполковник
ГЕГШЭДЭЙ артиллеристнууд; танкоза
полковник БОДАНОВ, ге-
нералмайор РАДЗИСКИЙ, танкоза сэрэг
генералмайор ИВАНОВ, танкоза сэрэг
генераллейтенант ИРИЩЕЧКО,
генералмайор ЕФИМЕНЕВ,
генералмайор ТЕЛЯКОВ,
полковник ЕРМЕЕВ, полковник КУЗ-
НЕЦОВ, полковник СЕКУНДА, полков-
ник ШЕМЯКИН,

полковник ЧЕРЯПКИН, полковник ПОТАПОВ,
полковник ШАМАРДИН, полковник КОПЫЛОВ,
полковник АБРАМОВ, подполковник МАКАРОВ,
полковник ПАВЛУШКО, полковник ОХМАН,
полковник ТАРАСОВ, подполковник НУЗИН,
майор ВИНОГРАДОВ, подполковник РУМЯНЦЕВ,
гэгшэдэй танкистууд; полковник ФЕДОРЕНКО,
полковник СУХОРЯБОВ, полковник КАРЯГИН,
полковник МИРОНОВ, полковник КОВАЛЕВ,
полковник ИСАЕВ, полковник РАСНАЗОВ,
полковник МАЛИНИН гэгшэдэй лётчигууд; под-
полковник КОЗЛОВ, майор КОТОВ, капитан АБ-
РАМОВ, майор ШНАРИН, майор НАУМОВ гэг-
шэдэй сэлбэрнууд; хэлхээ-хөлболоной сэрэгүүдэй
генералмайор ЛЯТВИНЕНКО, майор ХОТЬКО,
майор КОРСУН, майор РОМАНОВСКИЙ гэгшэдэй
хэлхээ-хөлболоной шалгаржа гараба.

Ингэмэ туйлаһан иналтые тэмдэглэхын тула
де ШТАРГАРД, НАУГАРД, ПОЛЬЦИН гэрдуу-
дые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаанууд
та үлэмж өхээр шалгарһан соодониннууд ба
частынуудые өрдөнүүдээр шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, мартын 5-дэ, 21 часта манай Эхэ
орной столица МОСКВА болбол эдэ нэрлэгдэһэн
гэрдуудые эзэлэн абаһан 1-дэхи Белорусска
фронтын шан габьела сэрэгүүдтэ хэбэр зуун хо-
рин дүрбэ өхэ буугаар хэри дахин артилле-
рийн буудалга хэмэ Эхэ оройнойгоо үмэнэлөө
салогмондэ хүргэха байна.

Оноо һайн дийлалды ябуулгануудые хэһэнэй
тулада ШТАРГАРД, НАУГАРД, ПОЛЬЦИН гэр-
дуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлда-
нуудта хөбөдөлсөһон Таанарай хүтэлжэ бай-
гаа сэрэгүүдтэ БАЯСХААН ХҮРГЭНЗЭ.

Манай Эхэ оройной эрхэ сүлөө болон бээ
даанхай байхын түлөө байдаануудта амь бээ
үгэһэн гөрйнууд хэтэ мүнхэдэ алдаршаг!
Немецкэ булимтарашад үхэмэ тэмилэг!

Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

Мартын 5. № 290.

Кремль.

Үрэнэй Оборонын Комитедэй түрүүлэгшэ Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Иосиф Сталин, Танай
түтхээрээр хараал-
дэхи эсэглэн халгааха
бури айртуудан не-
мцкэ армино буга
манай героическа
хүсэтэ довтолгоо
зоригжоһон Бай-
кало-Селенгинскэ
пароходствын
албахаагшад

Бурят-Монголые сагаангардее-
цүүд ба нигөрвентүүдхээ сү-
лөөдөөр 25 жэл болохо оёе
утгахы бэлэхэжэ, өөһэдынгөө
нөөсэлгөө 178.400 түхэриг обо-
ронын фондод оруулба. Зөөри
суглауулга үргэлжэлөөр.

Иосиф Виссарионович, ажалша-
дай зох жаргалай түлөө элүүр
мөндө ба олон элон жэлдэ ажэ-

хуукыетнай хүсэнэбли.
Байкало-Селенгинскэ пароход-
ствын начальнигай орлогшо
ЖДАНОВ.
Пароходствын управлениин
парторганизациин секретарь
БЕССОНОВА.
Улан-Удын Судоремзаводой
директор ВОСТОКОВ.
Судоремзаводой парторгани-
зациин секретарь ЯЗЫКОВ.

Удэ, Байкало-Селенгинскэ пароходство.

Пароходствын натальнигай орлогшо нүхэр ЖДАНОВТА
Пароходствын управлениин парторганизациин секретарь нүхэр БЕССОНОВАДА
Улан-Удын Судоремзаводой директор нүхэр ВОСТОКОВТО
Судоремзаводой парторганизациин секретарь нүхэр ЯЗЫКОВТА

Оборонын фондод
түхэриг суглауулган
пароходствын

влин өрөгтэй эмэгтэй хүдэлхэриг
шэд ба албахаагшадта минин
ахадүүгэй амар мөндө ба Улаан

Армиин баясхалан хүргыт.
И. СТАЛИН.

Советскэ Информбюроһоо Мартын 5-ай оперативна мэдээн

Мартын 5-ай туршада КЕНИГСБЕРГТЭЭ баруун-урдуур манай
сэрэгүүд довтолгоо байлдаануудыо хэһэнэйнгэ эсэстэ КОРЦЕЛЬ-
КЕН, КУМГАРБЕН, БЕНКЕНВАЛЬДЕ, ШТРАУБЕН, ХИРШФЕЛЬД
гэдэг нуурин газарнуудыо эзэлбэ.

ДАНЦИГНАА урдуур ба баруун-урдуур манай сэрэгүүд ВИЗЕН-
ВАЛЬД ЛЮБИХОВ, ШАУДЗЕНИЦ, ГУРКИ, ЛЕСНО, КРУШИН,
ПИПНИЦ, ВОРЦИСКОВО гэдэг нуурин газарнуудыо байлдаатайгаар
эзэлбэ.

ПОМЕРАНИДА немецкэ городноо зүүн-хойгуур ба урдуур манай
сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүлжэ, 80 гаран нуурин газарнуу-
дыо, тэдэнэй дунда ВИЗЕНТАЛЬ, ДАМЕРОВ, ЦУХЕН, ЛАТЦИГ,
НЕДЛИН, ГРОСС ТИХОВ, ГРОСС-КРЕССИН гэдэг томо нуурин
газарнуудыо байлдаатайгаар эзэлбэ.

1-дэхи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүл-
жэ, мартын 5-да ШТЕТТИНСКЭ зүгтэ харгы замуудай шухала
узэлнууд ба немецүүдэй хамгаалгын газарай түшэг тулгуурин
хүсэтэ пунктнууд болохо ШТАРГАРД, НАУГАРД, ПОЛЬЦИН гэдэг
гэрдуудыо эзэлэн абаад, мүн тэрэмшлэн 150 гаран ондоо нуу-
рин газарнуудыо, тэдэнэй тоодо КЛОТЦЕН, КОЛЛАТЦ, НОЙ ВУ-
РОВ, ТЕШЕНДОРФ, БРИЗЕН, ЗИММАТЦИГ гэдэг томо нуурин
газарнуудыо байлдаатайгаар эзэлбэ.

ЧЕХОСЛОВАКИИНИН газар дээрэ ЛУЧЕНЕЦ городноо баруунгаар
манай сэрэгүүд Карпатын оршондо довтолгоо хэмэ, ПЛЕШОВЦЕ,
БЗОВСКА ЛЕГОТКА, КРУПИНА, АНТОЛ, ИЛИЯ, ВИСОКА, РУДНО
ба ГРОН гэдэг нуурин газарнуудыо байлдаатайгаар эзэлбэ.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тэгнүүлшадэй бээрэлхэнүүд
ба хэдэн пунктнуудта мотагай удахашанартай байлдаанууд болба.

Мартын 4-дэ бүхы фронтнууд дээрэ 70 немецкэ танк гэмтээг-
дэһэн ба угы хэглэһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба
земеткэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 15 самолёт таллааг-
жа.

★ ★ ★

Зүүн-Прусскада Кенигсберг-
дэ баруун-урдуур Ньскэ соодон-
инни частынууд дайсанай шан-
га эсэргүүсэлтые нуга даража,
һүни болоһон байлдаанда Кор-
шолькен гэдэг бүхэжүүлмэл тү-
шэг тулгуурин пунктые эзэлбэ.
Немецүүд байдалаа һэргээн бод-
хоохы хүсэжэ, 11 контраатака
хээд, тэдэнэр сухаруулагдаһан
байна. Манай ондоо частынууд
минэ поли дабан гаража, Браун-
сберг городноо зүүн-урагшаа 11
километрэ байһан Штраубен гэг-
дэг нуурин газарһаа гитлерове-
цүүдые эрмэлзэлгэтэ атакаар
хобхо сохибо. 8 өхэ буу, 40 пу-
лемёт ба бусад трофейнууд дэй-
санһаа буулан абаба. 250 гаран
немецүүд плендэ абаһан байна.

Манай авиаци дайсанай дай-
шалахы зэргэнүүдтэ ба зүүн-
прусска булагладэй тылнуудта
бомбовоштурмой сохилтоннуу-
дые хоббо. Агаарта болоһон бай-
даануудта советскэ лётчигууд 5
немецкэ самолёт унагаабэ.

Советскэ сэрэгүүдэй
сохилто дүрө суларжа даһан
дайсан амиды хүсэн ба тохил-
кын талаар өхөнүүд гээлтүүд
тэ ороно. Нөгэ үдэр болоһон
байлдаануудта 2.000 шахуу не-
мецкэ солдат болон офицерүүд
угы хэгдэбэ. 25 өхэ буу ба бу-
сад трофейнууд буулагдан аба-
танхай.

1-дэхи Белорусска фронтын
сэрэгүүд довтолгоо үргэлжэ-
лүүлбэ. Артиллерия ба авиациар
дэмжэгдэһэн советскэ элган сг-
рэгшэд, танкистууд ба морито
сэрэгшэд дайсанда эрмэлзэлгэтэ
сохилтоннуудые хэвэ. Олохын не-
мецкэ соодониннууд бээ бөөһөн
таһалагдаад хуби хубараа угы
хэгдэвэ. Советскэ морито сэрэг-
шэд атака хөдөлгөөнтэ эсэстэ
шоссейн ба түмэр харгынуудай
шухала үзэл болохо Польцин гэг-
дэг городыо эзэлэн абаба. Ма-
най ондоо частынууд өхээр бүхэ-
жүүлмэл түшэг тулгуурин
пункт болохо Наугард гэдэг гэр-
доо немецүүдые хобхо сохибо.
Штаргард гэрдоо түлөө үсэд
шанга байлдаанууд болобо. Штет-
тинэй оршондох харгызамуудай
шухала үзэл ба хүсэтэ түшэг
тулгуурин пункт болохо нэгэ
городто немецүүд тэн өхэ уда-
шанар үгэһэн байгаа. Штаргард
гэрдоо оршондо немецүүд шэдэ
хүсөнүүдые маралтайгаар татаж
асаржа, хэлэ хөвөө галзуу шан-
га контраатаканыудые хоббо. Со-
ветскэ сэрэгүүд дайсанай контр-
атаканыудые сухаруулан сохижо,
Мадю-Зее гэдэг нуурые зубһан
урагшаа даһшаба. Штаргардын
немецкэ гарнизон хүрсэлгэтын

Данцигнаа урдуур ба баруун-урдуур манай сэрэгүүд
ВИЗЕНВАЛЬД ЛЮБИХОВ, ШАУДЗЕНИЦ, ГУРКИ, ЛЕСНО, КРУШИН,
ПИПНИЦ, ВОРЦИСКОВО гэдэг нуурин газарнуудыо байлдаатайгаар
эзэлбэ.

Померанида немецкэ городноо зүүн-хойгуур ба урдуур манай
сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүлжэ, 80 гаран нуурин газарнуу-
дыо, тэдэнэй дунда Визентааль, Дамеров, Цухен, Латциг,
Недли, Гросс Тихов, Гросс-Крессин гэдэг томо нуурин
газарнуудыо байлдаатайгаар эзэлбэ.

1-дэхи Белорусска фронтын сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүл-
жэ, мартын 5-да Штеттинскэ зүгтэ харгы замуудай шухала
узэлнууд ба немецүүдэй хамгаалгын газарай түшэг тулгуурин
хүсэтэ пунктнууд болохо Штаргард, Наугард, Польцин гэдэг
гэрдуудыо эзэлэн абаад, мүн тэрэмшлэн 150 гаран ондоо нуу-
рин газарнуудыо, тэдэнэй тоодо Клотцен, Коллатц, Ной Ву-
ров, Тешендорф, Бризен, Зимматциг гэдэг томо нуурин
газарнуудыо байлдаатайгаар эзэлбэ.

Чехословакийн газар дээрэ Лученец городноо баруунгаар
манай сэрэгүүд Карпатын оршондо довтолгоо хэмэ, Плесовце,
Бзовска Леготка, Крупина, Антол, Илия, Висока, Рудно
ба Грон гэдэг нуурин газарнуудыо байлдаатайгаар эзэлбэ.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тэгнүүлшадэй бээрэлхэнүүд
ба хэдэн пунктнуудта мотагай удахашанартай байлдаанууд болба.

Мартын 4-дэ бүхы фронтнууд дээрэ 70 немецкэ танк гэмтээг-
дэһэн ба угы хэглэһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба
земеткэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 15 самолёт таллааг-
жа.

Зүүн-Прусскада Кенигсберг-
дэ баруун-урдуур Ньскэ соодон-
инни частынууд дайсанай шан-
га эсэргүүсэлтые нуга даража,
һүни болоһон байлдаанда Кор-
шолькен гэдэг бүхэжүүлмэл тү-
шэг тулгуурин пунктые эзэлбэ.
Немецүүд байдалаа һэргээн бод-
хоохы хүсэжэ, 11 контраатака
хээд, тэдэнэр сухаруулагдаһан
байна. Манай ондоо частынууд
минэ поли дабан гаража, Браун-
сберг городноо зүүн-урагшаа 11
километрэ байһан Штраубен гэг-
дэг нуурин газарһаа гитлерове-
цүүдые эрмэлзэлгэтэ атакаар
хобхо сохибо. 8 өхэ буу, 40 пу-
лемёт ба бусад трофейнууд дэй-
санһаа буулан абаба. 250 гаран
немецүүд плендэ абаһан байна.

Манай авиаци дайсанай дай-
шалахы зэргэнүүдтэ ба зүүн-
прусска булагладэй тылнуудта
бомбовоштурмой сохилтоннуу-
дые хоббо. Агаарта болоһон бай-
даануудта советскэ лётчигууд 5
немецкэ самолёт унагаабэ.

Данцигнаа урдуур ба баруун-урдуур манай сэрэгүүд
ВИЗЕНВАЛЬД ЛЮБИХОВ, ШАУДЗЕНИЦ, ГУРКИ, ЛЕСНО, КРУШИН,
ПИПНИЦ, ВОРЦИСКОВО гэдэг нуурин газарнуудыо байлдаатайгаар
эзэлбэ.

(Үргэлжэлэһын 2-дохы нүурта)

Советскэ Информбюроһоо

(Үргэлжэлэ. Эхинийн 1-дөхи нэурта).

аюудда оршоод байгаа. Манай танкистнууд ба яоган сэрэгшэд үсэд шанга сохилто хэжэ үйлсэд болоһон шанга тулалдаануудай эсэстэ 5 түмэр ба олохон шоссойн харгывуудай үзэл болох Штаргард городые өзлэн эбаба. Немецүүд гансал алуулжа 4.000 гаран солдат ба офицерүүдэ гэбэ. 35 танк ба самоходно ехэ буу, 17 хуягта транспортёр болон дайсанай бусад техникэ угы хэгдэбэ. Малай частьнуудай элон трофейнууд, тэһэнэй тоодо номо хэрэгсэлэй ба сэрэгэй зөөртэй томо складууд булягдан эбтаба.

◆ Чехословакида Лученец городно баруугаар манай сэрэгүүд долбогто байлдаануудые хэбэ. Хадануудай хормойгоор урагшаа дабшжа советскэ частьнууд Пешовце гэдэг немецүүдэй түшэг тулгуурин томо пункты баруунхойто ба баруун-урда талуудуудань тойрон эбэба. Манай сэрэгүүд 3 талаһань сохилто хэжэ, дайсанай гарнизонни бута сохёод Пешовцые эзэлэбэ. 8-дахь немецкэ хүнгэн яоган сэрэгэй дивизин частьнууд өхэ гээлтэнүүдтэ орожэ, Крушина мүрэнэй саада талда гуримгүйгөөр сухариха гараба. Манай боеүүд хоёр танк, нэгэ самоходно ехэ буу, номо хэрэгсэлтэй 4 склад буляжа эбаба. Ондоо участка дээрэ Крушина гэдэг томо нуурин газар ба түмэрзэмай станци эзэлгэбэ. Байлдаануудай болоһон оршоной үндэр дээрэ байһан Титно гэдэг хады советскэ частьнууд үсэд шанга сохилтоор эзэлэн эбаад, Банска Штявница гэдэг гордой ойрын оршондо хүрбэ.

◆ Улаантугта Балтийска флотой корабльнууд Балтийн далайн урда хубида 5 мянган тонно уһа түрхэ хэмжөөтэй немецкэ транспорт шэнгэбэ.

◆ Улаантугта Балтийска флотой корабльнууд Балтийн далайн урда хубида 5 мянган тонно уһа түрхэ хэмжөөтэй немецкэ транспорт шэнгэбэ.

Москва, Кремль.

Нүхэр СТАЛИНДА

Хүндэтэ Носиф Виссарионович! Немецкэ булимтарагшадые өөһэднхь нүхэн соо фашистска Германияда бута нэрһөн налгаажэ байһан шэн зоригто Улаан Армийнгаа илалтануудаар зориглоһон, БМАССР-эй СНК-гэй дэргэдэхь ой модонэй Управлениин хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэришэд ба ой модонэй нахюулууд Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентүүдхээ сүлөөлһэн 23-дахь ойе өрхм байнаар угталды бэлдэхэжэ «Бурят-Монголой десник» гэдэг танк бүтээлтэд өөһэднхөө нөөсөлгөһөө

60.700 түхэриг суглуужа госбанкда оруулба. Берлин дээрэ илалтын тугай мандаха үдэр хооло бэшэ болоо гэжэ бидэ эгигэнэбди. Манай агууехэ Эхэ ороной аргуудые жаргуулан баярлуулжа элүүр энхэ ута наһа наһалан ажалуухыгтай хүлээтэ вождэ Носиф Виссарионович Танда хүсэнэбди.

БМАССР-эй СНК-гэй дэргэдэхь ой модонэй Управлениин начальни ЛЯПИНА. Парторганизацциин секретарь ЛОТОЦКИЙ.

Улан-Удэ.

Бурят-Монголой СНК-гэй дэргэдэхь ой модонэй Управлениин начальник нүхэр ЛЯПИНАДА Парторганизацциин секретарь нүхэр ЛОТОЦКИДО

«Бурят-Монголой десник» гэдэг танк бүтээлтэдэ 60.700 түхэриг суглуулһан БМАССР-эй СНК-гэй дэргэдэхь ой модонэй Управлениин эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэндэ, албахаагшадта,

инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэ ба эй модонэй нахюулуудта минин ахалдугэй амар мэндэ ба Улаан Армийн баясхан хүргэхые гуйнаб.

И. СТАЛИН.

ВЦСПС-эй ПРЕЗИДИУМДЭ

Хүдэлмэришэд ба албахаагшадтай огородуудай хабарай хүдэлмэринүүдэй бэлдэхэл

ВЦСПС-эй Президиум болбол хүдэлмэришэд ба албахаагшадтай хамтын ба үмсын огородуудай 1945 оной хабарай нэмой хүдэлмэринүүд тухай шийдхэбэригүүдые эбаба.

Тарилгын талмайе үргэдхэхэ ба овошной культуранууд болоп хартаабхын ургасые дээшлүүлгын түлөө үйлдэбэридэ дахин бусажа ерөнхөн хүдэлмэришэдые, мангалаа сэрэгэй албахаагшадтай бүлэһэри ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудые /огородой, хүдэлмэринүүдтэ хэбадуула гэжэ профсоюзна организаццинуудта дурдагдаба. Украинска, Белорусска, Молдавска, Латвийска, Эстонско ССР-үүдэй ба немецко-фашистска булимтарагшадһаа сүлөөлгөһөл районуудай хүдэлмэришэд болон

албахаагшадтай үмсын ба хамтын огородуудай хүгжэлтэдэ өхэ анхараг табигдаха байна.

Фабрично-заводской, профсоюзнуудай нютагай комитетууд ба огордно комиссионууд хадаа саг дары наг шэбхэ зөөхэ, газарай хурьһые найнаар элдэхэ тэрлэн ба культурануудые харууналхые саг үргэлжэ шалгаха ёһотой. Хабарай хүдэлмэринүүдэй өхилхэһэ урда үрһэнэй материал бэлдэхын түлөө энэ асуудалнуудай элдхэлнүүд, лекцинууд хөөрөлдөөнүүд ба консультаццинуудые эмхидхэхэ хэрэгтэй.

ВЦСПС-эй Президиум болбол хүдэлмэришэд ба албахаагшадтай огородууд дээрэ бобово культурые ехэдхэхые профорганизаццинууд ба огордно комиссионуудта дурдаха. (ТАСС).

БМАССР-эй Верховно Соведай Президиумэй

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентүүдхээ сүлөөлһэнхөө хойшо 25 жэлэй ойтой дашарамдуулан урд партизанууд, эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, хүдөө ажал ажаүйлэдбэринин ба транспортын хүдэлмэрилэгшэд, культури искусствын хүдэлмэрилэгшэдые БМАССР-эй Верховно Совет Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

(Үргэлжэлэ. Эхинийн мартын 4 ба 6 номернуудта).

- 84. Данчинов Георгий Георгиевиче—урдань Иркутскэ городтохи Улаан гвардин сэрэгэй-революционно штабай-таталгын комиссиин улаангвардейцын член.
- 85. Дунжев Семен Дмитриевиче—Уранзохёмшо.
- 86. Егорова Мария Сергеевнае—Байкало-Кударинска аймагай, Оймурска ВСШ-гэй директор.
- 87. Енхобоев Шалай Енхобоевиче—Баргажанай аймагай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хэнишон.
- 88. Жамсаранов Балдан Жамсарановиче—Хэжэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түмөршэ дархан.
- 89. Жунов Федул Назаровиче—Кабанскын аймагай Клевсовско сельсоведэй түрүүлэгшэ.
- 90. Жубаева Долгор Жалсановнае—Ахын аймагай Молоотовой нэрэмжэтэ колхозой хаалишан.
- 91. Жамбалов Бадма Егратовиче—Ахын аймагай «Улан-Шарза» колхозой адуушан.
- 92. Жмлянов Алексей Сергеевиче—Нүхэр Прокопьев директортэй заводой штукатуршан.
- 93. Жадинов Нукерик—ПВЗ-гэй 4-дэхь номерой цехын токар.
- 94. Жишунин Иван Мирзеновиче—Урдань Прибайкалай партизанска отрядые командалагшын адьютанта.
- 95. Зарубина Ираида Алексеевнае—Кяхтын аймагай Ульяповагай нэрэмжэтэ колхозой хаалишан.
- 96. Зверев Анисим Иянокентьевиче—Түнхөнэй аймагай «Политотделен» колхозой түрүүлэгшын орлогш.
- 97. Зенин Асман Болкуллаевиче—кинооператор.
- 98. Задорожный Иван Герасимовиче—1-дэхь ГОМ НКВД-гэй милиционер.
- 99. Зыков Николай Васильевиче—Урдань, Прибайкалдахь жэбсэгтэ восставни бэлдэхэ ба хүтэлбэрихэ сэрэгэй революционно штабай эдибхитэй хүдэлмэришэн.
- 100. Иванова Ольга Яковлевнае—Заиграйн аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой звеньевод.
- 101. Инеева Мария Трофимовнае—8-дахь номерой хүүгэдэй салы даагша.
- 102. Иванов Павел Васильевиче—Мяханай комбинатай хоолодлын цехын начальни.
- 103. Иванов Николай Михайловиче—Улан-Удын лесозаводой машинист.
- 104. Иванов Алексей Александровиче—ПВЗ-гэй транспортна таалай машинист.
- 105. Ишмазаров Мамай Исуповиче—нүхэр Прокопьев директортэй заводой хүдэлмэришэгшэ.
- 106. Ивайловский Кирилл Ивановиче—урдань Тарбагатайн партизанска полкын батальонэй командирай орлогш.
- 107. Иванов Николай Ивановиче урдань 1-дэхь Амурска ба Троицкосавский тусгаар кавполкнуудай ба хоёрдохь Среген-

- ска тусгаар кавбригадын военком.
- 108. Кауров Максим Алексеевиче—Бичурын аймагай Баз-Буналейн МТС-эй тракторист.
- 109. Кашинский Александр Александровиче—Байкало-Кударын аймагай Дуланска фельдшерскэ пункттын фельдшер.
- 110. Кислицын Павел Ивановиче—Зүүн-Сибирин түмэрзэмай Улан-Удын отделениин начальни.
- 111. Конева Степан Никитовиче—Байкало-Кударын аймагай «Майн 1» колхозой таряаг ажал бригадын бригадир.
- 112. Кушев Александр Бугаровиче—Байкало-Кударын аймагай «Красный рыба» колхозой загаһашан.
- 113. Курбатов Василий Яковлевиче—Яруунын аймагай загаһабарилгын бригадын бригадир.
- 114. Климентьева Сера Григорьевнае—Тарбагатайн райпромкомбинатай арһашан.
- 115. Ключарева Полина Васильевнае—Тарбагатайн аймагай врачэбэ амбулаторийн медсестра.
- 116. Кушиаров Петр Матвеевиче—Тарбагатайн аймагай Эхэ-Куналейн МТС-эй тракторна бригадын бригадир.
- 117. Кривошеина Евдокия Ивановнае—Хэжэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хаалишан.
- 118. Козин Михаил Николаевиче—Мухаршэбэрэй аймагай газарай таһагай пчеловод-инструктор.
- 119. Киселов Серпион Кирилловиче—Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой звеньевод.
- 120. Кузнецова Ефросинья Георгиевнае—Прибайкальска аймагай Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой фермые даагша.
- 121. Калмынина Елена Федоровнае—Кабанскын загаһанай заводой загаһабарилгын бригадын бригадир.
- 122. Кочнева Таисия Владирировнае—3-дахь номерой хүүгэдэй салы даагша.
- 123. Короткова Ольга Ивановнае—Шулуутайн леспродторгын столовын ахалагша повар.
- 124. Костеева Надежда Иянокентьевнае—Мяханай комбинатай субпродуктын цехын хүдэлмэришэн.
- 125. Котоминская Устинья Кентьевнае—Түнхөнэй аймагай «Победа» колхозой хаалишан.
- 126. Косыгина Ольга Иянокентьевнае—Түнхөнэй аймагай Торскэ амбулаторийн врач.
- 127. Конева Мария Ксенофонтовиче—Улан-Уда гордой хубүүлэй 6-дахь номерой ВСШ-эй директор.
- 128. Косин Кирилл Васильевиче—Мяханай комбинатай ФЭУ-гэй инструктор.
- 129. Корбух Анавий Михайловиче—Улан-Уда гордой рентгенэ кабинетые эрхилэгшэ.
- 130. Кондратов Георгий Васильевиче—ПВЗ-гэй больницын хирург.
- 131. Константинэв Ошир Анд-

- реевиче—нүхэр Промректортэй заводой цехиник.
- 132. Налачев Иван Ивановиче—Мяханай комбинат ректор.
- 133. Коробов Павел Ивановиче—медцинскэ албатан.
- 134. Нуприянова Анна Ильяничнае—урдань 10-дахь большевистскэ орлоподпольно хүдэлмэришэн.
- 135. Нопылов Павел Кентьевиче—урдын цехдеп.
- 136. Кузнецов Иван Ивановиче—урдань Промректортэ 1919—1920 онуудта восставни хүтэлбэришэн эмхидхэгшэ.
- 137. Косачев Иван Ивановиче—урдань Прибайкальска революционно штабай главнокомандир.
- 138. Калмыничнае Анна Ильяничнае—урдань Верный горойто Улаан гвардийн хэгшэ.
- 139. Кянлаков Иван Ивановиче—Мяханай шоссойн өөхө-мяханай корпусой директор.
- 140. Лавруева Татьяна Ивановнае—Байкало-Кударын Дубининска загаһанай загаһашан.
- 141. Лагарева Ульяна Ивановнае—Байкало-Кударын Пушкинай нэрэмжэтэ хэнишон.
- 142. Левченко Владимир Михайловиче—Заиграйн АЗО-гэй ахалагша ветеринар.
- 143. Лысинов Петр Ивановиче—Мяханай комбинатай сэрно цехын ахалагшынист.
- 144. Линхобинин Иван Ивановиче—Ленинэй Бурят-Монголой гүрэнэй театры драмы театр айрыгш.
- 145. Лебедев Яков Ивановиче—урдань политическэ дэлгын комиссиин түрүүлэгшэ.
- 146. Ленев Иван Ивановиче—урдань Новая-Вранья партизанска отрядые командирай шэ.
- 147. Линхобов Гали Боевиче—Механическэ шудхалгын цехын машинист.
- 148. Лозгин Александр Ивановиче—судназаводой котельнэ цехиник.
- 149. Морозова Августинае—Закаменай аймагай даагша.
- 150. Монтоева Пыльбаевнае—Курумкагай Сталинай нэрэмжэтэ хаалишан.
- 151. Мясникова Елизавета Ивановнае—Хэжэнгын МТС тористка.
- 152. Масанов Булановиче—Баргажанай аймагай Марксын нэрэмжэтэ сфермовскэ звеногой звеньевод.

(Үргэлжэлэтын хожом)

Малаа тарганаар үбэлжүүлжэ байна

үбэлжүүлжэ гүрэнэй малаа, шяг олзынь малаа үбэлжэлгэ үбэлжүүлжэ болодог хүсэд ойлгоһон малаагай түрүү малаа үбэлжэлгэ үбэлжүүлжэ байна.

7-дохы сьездэ үбэлжэлгэ болон аймаг соогоо түрүү малаа үбэлжэлгэ үбэлжүүлжэ байна.

туранхай дунда, дундаһаа дээдэй болгоһон байха юм. дууһаа дээдэй харууһаа хангаар үбэлжүүлжэ хүйтэн шөвөгөө алдангүй байна.

хүрэнэй фермада һайн бэлдэлгэ үбэлжүүлжэ дууһаа тэрэнэй үдэр үбэлжүүлжэ аймаарынь илгэжэ байна.

фермын хүрэнэй 100 гаран хурьга

нэгшье хоролтогуйгөөр тэнжээжэ байна. Хонишон Минусов гэгшэ һайн хүдэлмэрээр тусгаар шалгардаг. Энэ хадаа ха рууһалдаг бүхы хонидоо дунда, дундаһаа дээдэй шадалтай болгоод хурьгадаа хоролтогуйгөөр тэнжээжэ байха юм. Хонидэй үбэлжэлгэ болон түү абалгыг жөшөөтэ һайнаар үнэгэргэжэ байна. Хонишон Минусов колхозноо шагнал абалган, малаагай түрүүшүүлэй аймагай Хүндэлэлэй доскада башгэдэрэн байха юм. Тэрэнэй тус фермын бусадшье хонидоо хонидойнгоо байра байдал һайнаар дулаалхан, һайн харууһаар хангаар дээрэнэй үбэлжүүлжэ хангалтайгаар үнэгэргэжэ байна.

Дээрэнэй колхоздэй фермүүд тэнжээлээр дутамаг дээрэнэй нэмэлтэ тэжээл бэлдэхэхэ, бий байгаа үбэлжүүлжэ арбидла хэрэгтэ бүхы анхарлаа табианхай. Ферма, гүүрт бүхэнэй малшад бусад колхознигуудтаа хамта үдэр бүри нэмэлтэ тэжээл бэлдэхэхэ хүдэлмэригэ гарана. Һайнаа тэрэнэй олонхинд үдэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрлжэ үдэр бүри горьтойхон тооной тэжээл бэлдэхэдэг болоо.

Ф. ВОРОНЦОВ.

МТС-үүдээр ТРАКТОР ЗАҢАБАРИЛГЫН ЯБАСА ТАХАЙ БМАССР-эй НАРНОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1945 оной мартын 1.

МТС-үүд	Жалын түсэб (процент)
Хэжэнгийн	100,0
Ехэ-Кударын	100,0
Чесанын	100,0
Саянтын	10,0
Баргажанай	97,5
Торейскэ	95,4
Хориня	95,0
Кыренскэ	94,4
Закаменай	92,3
Хонхолойн	90,4
Гашейн	89,5
Бага-Куналейн	89,4
Куйтунскэ	88,8
Сэлэнгийн	88,3
Кабанскийн	87,5
Иволгин	85,9
Эгэтын	85,1
Итанцын	84,6
Тимлюйскэ	83,3
Суулгин	82,5
Селендумын	81,2
Сагаан-Усанай	78,2
Тунхэнэй	75,9
Кяхтын	75,6
Ново-Брянскэ	75,0
Удын	71,4
Ушөөтэйн	70,4
Курбын	69,4
Вичурин	68,8
Ехэ-Куналейн	56,6
Окино-Ключевскэ	56,2
Тарбагатайн	52,3
Жиримскэ	47,0

Хамта: 81,9

Түрүү ажалын имээр харюулагдаба

Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө ажалыг улам саашан хүгжөөхэ хамжэанүүд тухай ССР Сюзай Арадай Комиссарпарай Советдэй 1944 оной августын 7-ой тогтоолой ёһоор Заганай сэмной Крупецкаягай нэрэмжэтэ колхозой (Вичура) малажадай хэдэн түрүү хүдэлмэрилэгшэд нэмэлтэ түлбэри абалган байна. Тэдэнэй дунда хүнэй-товарца фермын хаалишад Цыпилма Тудупова, Бимбацоу Батуева, Пурба Цыромпилова, Цыпилма Чернинова, Мыдыгма Гомбоева, Дарицоу Долдукова ба бусад бий. Эдэнэр нэгэ-нэгэ тугал абаа. МТФ-е даагша хүрэн Цылжидма Аюшеева мал үсхэбэрлжэ 1944 оной гүрэнэй түсэб 100 проценттэй үлүү дүүргэжэ, гүрэндэ мяха тугал ха 1947 оной түсэбтөө авансаар оруулан байха юм. Тэрэнэйгөө түлөө нүхэд Цылжидма Аюшеева

нэгэ үхэр нэмэлтэ түлбэри абаа. Тэрэнэй хониндой-товарца фермын хүдэлмэрилэгшэд Дулгар Гомбоева, Бальжима Цыренова, Балжит Эрдыеева, Дулгар Бугдажапова ба бусад хоёр-хоёр хонин нэмэлтэ түлбэри абалган байха юм.

1943 оной һайн хүдэлмэрилэгшэ түлөө БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан үтэлһэн колхозник Чимит Очиров 1944 ондо гүрэнэй түсэб 110 процент дүүргэжэ 4 хони нэмэлтэ түлбэри абалган байна.

Эдэ малшад мүнөө жэлэй үбэлжэлгэ болон түл абалгыг нэгшье хоролтогуйгөөр ондо оруулжа, правительствын оролдолгыг харюулагдаба гэһэн уялганууды абалхай.

Г. БАНЗАРОВА.

Горячинска загананай завод мурьсөөндэ илаба

Горячинска загананай завод (директорын нүхэр Кушеев, заводой парторг нүхэр Смирнова) февралын 20 болтор 2 һарынгаа даалгабарине 173 процент дүүргэбэ. БМАССР-эй Совнарком болбол Байкалгосрыбтрестын предприя тинуудаар дэлгэрһэн социалистическэ мурьсөөвэй хээр һарын

дунгуудыг хараад, Горячинска загананай коллектив илажа габара гэжэ тоолоо. Галуутануурай загананай заводхоо БМАССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй обкомой дамжуулгын Улаан туг бусаажа абтаад, Горячинска заводой коллективтэ үгтэхэв.

Малша хоёр басагад тухай

(ДУУН)

- 1-дохы—Хони малаа адуулма
- 2-дохы—Хоср басагад ябанад ха.
- 1-дохы—Нэгэнэйнь нэрэ Янжима.
- 2-дохы—Нүгөөдын нэрэ Хандама.
- Хоюулан: Нэгэнэйнь нэрэ Янжима, Нүгөөдын нэрэ Хандама. Ай—даа, зай—даа, Айдар залуу басагад даа...
- 1-дохы—Янжима нэрэтэй басганинь
- 2-дохы—Ягаан сээг суглуулма,
- 1-дохы—Һабхаг татуур гүрэмжэ,
- 2-дохы—Һаруул үдэрыг үнэгэргэнэ.
- Хоюулан: Һабхаг татуур гүрэмжэ Һаруул үдэрыг үнэгэргэнэ. Ай—даа, зай—даа, Айдар залуу басагад даа...
- 1-дохы—Хандама гэнэ нэрэтэй
- 2-дохы—Хани эмэл нүгөөдэнэ
- 1-дохы—Утаһа ноһо ээрэмжэ,
- 2-дохы—Уран бэрхээг гайхуулма.
- Хоюулан: Утаһа ноһо ээрэмжэ Уран бэрхээг гайхуулма. Ай—даа, зай—даа, Айдар залуу басагад даа...
- 1-дохы—Гэгээн маргар толорһон
- 2-дохы—Гэрэлтэй һайхан нэгэ үглөө,
- 1-дохы—Хонишо илдам басагадта
- 2-дохы—Хоёр бэшгүүд эрбэд ха.
- Хоюулан: Хонишо илдам басагадта Хоёр бэшгүүд эрбэд ха. Ай—даа, зай—даа, Айдар залуу басагад даа...
- 1-дохы—«Баяртай инагни»—ингэмэ,
- 2-дохы—Баатар нэгэнинь эхилэ һэн.
- 1-дохы—«Хүлэгээд нэмэя бай»—гэмэ
- 2-дохы—Хүсэтэ нүхэрын дүүргэз һэн.
- Хоюулан: «Хүлэгээд нэмэя бай»—гэмэ Хүсэтэ нүхэрын дүүргэз һэн. Ай—даа, зай—даа, Айдар залуу басагад даа...
- 1-дохы—Амиды маргалаа хамгаалһан
- 2-дохы—Ашата инаг нүхэдэйнгөө
- 1-дохы—Үнэтэ бэшгүүдыг уншалсан
- 2-дохы—Үргэн таладаа ябанад даа.
- Хоюулан: Үнэтэ бэшгүүдэ уншалсан, Үргэн таладаа ябанад даа. Ай—даа, зай—даа, Айдар залуу басагад даа...

Ч. ЦЫДЕНДАМБАЕВ

Стахановска ажалаараа суурханад

ажаала алдартга 25 стахановска механическа станавоцууд ажал үбэлжүүлжэ туйластахановец нүхэр февралын 24—25-да

ажалаа һайнаар ябуулжа, даалгабарита нормоёо 900 процент хүргэбэ. Токарь нүхэр Д. Иванов ба хүдэлмэришэн нүхэр Шестун гэгшэд нормоёо саг үргэлжэ 350—400 процент дүүргэнэд. Цехын түрүү мастер нүхэр

Воробьев ажалада һайнаар хангаар даһаа гадна, цехынгөө стахановцууд ба ударнигуудтаа саг үргэлжэ туһаламжа үзүүлэн стахановска ажалаараа суурхажэ ябана.

Н. БЕЛЯЕВ.

Ажалай амжалтатой артель

артелиин коллективтэ мурьсөөндэ абалган соогоо уялгала нэрэ түрүүлгэтэ болгоно. һарынгаа түсэб саг

болзэрһоонь урид 123 процент дүүргэбэ. Тус коллективэйһин дунда үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ мурьсөөндэ комсомольско-залуушуулай бригаданууд түрүү ээргэдэ ябалсана. Нүхэд Старцов

Морозов, Крутикова ба Дячешева гэгшэдэй бригаданууд даалгабарита нормонуудаа үндэр һайн шанартайгаар 150 процент хүртэр дүүргэнэд.

Е. ФЕДОРОВ.

Үбэлжэлгэ, түл абалгыг эрхимээр үнэгэргэхын түлөө

товарца фермада түрүүдэй юм. Зун адуула һайнаар мовон гүүртүүдэй түрүүдээ бүгэдэнь дээшэ шадалтай үбэлжүүлжэ байна. Мал намарһаа бэлшээрхэдэ ябана. бэлшээрхэдэ бэлшээрхэдэ туруун бэлшээрхэдэ, саба этэхэ бэлшээрхэдэ абтана. түрүүдэй хүдэлмэрилэгшэ адуула, харууһалгаар өөбөдөө нэгэ бэлдхэнэ. түрүүдэй малшад ферма эрхимлэнхэй. Энэ үнэгэргэжэ жэлэйһин шадалтайгаар ондо һаалишад Батуева, үнэгэргэжэ жэлдэ ажалтануулаа улам түлөө социалистическэ эршэтэйгээр үнэгэргэжэ жэлдэ түл 110 процент дүүргэжэ. Удзуева правителстөёй ёһоор нө

мэлтэ түлбэри абалгандаа омогорхон 1944—1945 онуудай үбэлжэлжэ хангалтаттайгаар үнэгэргэжэ байна. Энэ нүхэр һү һааха түсэбөө үлүүлэн дүүргөнэйнгээ ашаар 170 литр һү нэмэлтэ түлбэри абаа. Тэрэнэй залуу малнуудай гүүртын һаалишад нөдөндө 48 мянган литрэй ороңдо 49 мянга 100 литр һү һаажэ түсэбөө нилээдгүй үлүү гаргаһан байна. Һаалишад Цыбикмит Будаева, Дарицулма Будаева, Лайжит Банзаргацаева гэгшэд һү һаалгаар илангала һайн жөшөө харуулжа нэмэлтэ түлбэри абаа һэн. Мүнөө эдэнэр үбэлжэлгэ, түл абалга дээрэ бһаал оролдоһтойгоор хүдэлмэрилжэ байна. Үхэршэн Дамбаев 100 гаран эбэртэ бодо мал үргэлжэ адуулан. Эдэ малнуудайнь шөнөө тамир үдэр ерахэ бүри нэмэжэ байдаг. Үнөө түрүүлжэ бүхы гүүртүүд түл абалгада хүсэд бэлдхэнхэй. Апрель соо массова түл абалга эхилжэ байна. Түрөлгын гэр, тугалай байра байдал бүгэдэ бөөв

боловхой. Мүнөө гарзад байһан 20 гаран тугал нэгшье хоролтогуйгөөр тэнжээжэ байна. Манай фермын бүхы хүдэлмэрилэгшэд Верховно Главкомам далагша нүхэр Сталинай байгша оной февралын 23-да гаргаһан приказада харюу болгон алуу малаа садхалан дулаанаар үбэлжүүлжэ, нэгшье түл хоролтогуйгөөр тэнжээхэ, 100 үнөөдһөө 85 тугал абаха, тэжээлээ гамтайгаар гаргашаха гэхэ мэтын социалистическэ уялганууды абалхай. Тингээд байхадаа абалган уялгануудаа ариунаар бөөлүүлэн 1945 ондо адуу мал үсхэбэрлжэ гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэжэ, ашаг олзынь арбидлахын хойноһоо бүхы малшад хормойгоо шуужа оролсобо. Бүхы гүүртүүдэй малшад фронтлоо элбөг эхэ тоһо, мяха, һү үгэжэ, хорото арыатаниие эшээн лөөрөн үй бута сохижэ үндэһөөрын үгы хэхэ илалтын үдэрыг улам ойртуулаха хэрэгтэ хамаг забаяа хандууланхай.

Т. ХАЛЗАНОВ, Сэлэнгийн аймагай Тельманскай нэрэмжэтэ

Оролто

Аралдай дундаһаа баатар түрэдэг,
Адуун эрбээр хүлэл гарадаг,
(Онгох үгэ)

Насал сагаан Сибирь баабаймин дуудбал,
Наншаг! сөгөөн Бурят эмьмин дуудбал;
Баһал иигээд Байгал өлгөө сахалбал,
Балтахинов тухай шүлгөө эхилбал.

Байгал далайн бардам гүнзгий бүрхэнөө,
Бархан уулын сээсн хабсагайн хүчэнгөө,
Түнхэн-хүбшын аршаан хэсэгтэ булбаа,
Түгнэл сагаан комин дөөлэйтэ талаһаа,
Залтахинов, баатар солоши нэргэнэл,
Баруун гартаа уран лимбышн үргэнэл.

Уралай булад зүрхэтэ дуулга дэжүүр,
Нависай эрбинтай тарган йорган дэжүүр,
Улаа бутарагша шуга модон дэжүүр,
Уурин баагша уһан рубож дэжүүр
Тэнгэрийн хаяаа танилгэгшэ талаар,
Түбэл Роснин түүхэтэ наггин газараар,—
Дайн дамрай хэсүү шэрүүн зөм харгыгаар
Дорхан солото сэрэгүүднэй зурьтаар,
Бадархан түбэл нотагуудаа дурданаар,
Баатар! нүхэдөө магтан дулгаа татанаар.

Эзэрхэг шүһаша Манж-хээнэй далаһаа
Эзэ нотагаа өршалан булалдаһаар
Саазалууһан Шэлдэ-Зангийнэ наная,

Толгойнь наашаа мухарла гэһыг наная,
Шоно-Баатарай шуран дүшэ—Павелда,
Аламжа-Мэргэней аша, гуша—Павелда,
Шэлдэ-Зангийнэ үхэл зүрхынь доһомсо,
Шэлдэ-Зангийнэ толгой—шүһынь бусалгаа...
Тилижа би оной зөриг дурдан мүнхэлэм,
Тэрэ үемн түүхэ шүлгөөр мунгалнам.

Хар! дэйсанай
Хатуу охин галы,
Мүндэр!
Аадар татаһан,
буугай баяло

Булад ИВ-эйгээ хуяг, мөөрээр сөрөһан,
Баатар бээһыгээ барас зүрхөөр дарһан
Улаангутта Сибирьскэ пошчуудаа харыт,
Алтан Одоо Герой! хубүүдээ харыт!
Тэдэнэй дунда Балтахинов ябанга,
Үхэлтэ Траната «Тигр» тээшэ хаяна...
Анлааа шэнгээр алхамуудынь эбхэрнэ,
... Аба эрондом баатар эви мушхарна.

Үбгэн Сибирьскэ үер домог нэмэнэ,
Үргэн Бурядай үльгэр—дэгэй мэлэнэ,
Бһа иигээд Байгал дуннуудаа нэгэнэ,
Балтахинов тухай шүлгөө үлхэнэ.

I. Геройн түрэлгэ

Алдарт Байгалһаа
гавса үри түрэнэ
Арюухан Ангарын
дүүрэн ахүн дэлбэрнэ,
Тарасын адуунай
тарган хүлэгһөө гираһан
Талын агта
тангаршаана, хүлбэрнэ,
Найбарлан жоромбо!
Дуулана гут суурасны?
Наробшалан хаража
абяагаа хурасмы!
Аялган дуунуудай
аккорд татамы!
Агтын дээжин
солмо дууламы!
Таб-таб табгайн
Түбэрөө дуун,
Таха-булад туруунай
сахилгаан дуун,
Хан-хан хазаарайн
халлаа дуун,
Хатуу мүнгэн дүрөөгэй
ханхиллаа дуун
Уһан мүнэнэй
долгилон сооһоо шалгарна,
Улад эной
Оголон сооһоо илгарна;
Алтан гургадтайн
аялга шэнгээр эбхэрнэ,
Аршаан булгатай
сэсэрлиг шэнгээр дөбхэрнэ,
Тэрэ морин
түрүү гүйгөөшэ байгаа гү,
Обоодь солобо
дуулуудат байгаа гү?
Тэрэ морин
ахуһинөө тэргэдэһэн байгаа гү,
Түрын багаһанай
унаха морин байгаа гү?
Бэһээ!
Кирин-Манасай
хэтэмтэй хээр бөшө,
Сасунай Лавидай
сэбиндэр джалаан бэһээ!
Аламж:—Мэргэней
үрээ хүлэгһыне бэһээ,

Абай—Гэсэрэй
ардаг хөөрһыне бэһээ!
Энэ морин —
юрын ажалша хүлэг,
Сабшуур туруутай
саһаша, халдаша хүлэг;
Энэ морин —
талын дайша хүлэг,
Гуһан байхаһан
шоныне сабшадаг хүлэг!
Турья—гурья...
жаргал тухай түүрөөһөн,
Наранай туяада
хазаар даран үүрхэһэн
Энэ хүлэгэй
найбарлама таргандань,
Энэ хүлэгэй
хотолзоно нургандань
Хүрин улаан
хилэн тэхом ургана,
Хүлэр мүнгэн
эмээлэй бүүргэ жаргана
Барас бүдүүн
бардам хоомой дуулана,
Багжагар улаан
баатар хүүүн дуулино,
Аршаанта шөбөрэй
хасуури,
шүнэнэн
хэлмт;
Анта дуулгын
арса,
хуша,
хэлмт;
Хүхэлүүр намагай
хулаһан,
бурма,
хэлмт;
Хүбшэ тайгын
үнэгэн,
булган,
хэлмт;
Хэнэй унаган,
хэнэй хүүбүүн энэ,
Хэнэй заһан
хэнэй амаар энэ,
(Үргэлжэлэһын хожом гараха).

Хилын саана

Баруун Европодохи дайнай ябуун

ЛОНДОН, мартын 4. (ТАСС).
Союзнигуудай экспедиционно хү
сэвүүдэй верховно командова
нийн штабай нэдөөсөл соо хэ
лэгдэхэн: сэвэнигуудай сэвэ
гүүд Кельһнэ 6,5 километр ша
хуу Пюлькейм шадар 4 город
эзлэб. Союзнигуудай сэвэгүүд
Пюлькеймдэ хүрөөд, мүн тэрэ
шэлэн Кельһнэ баруун-хойгуур
ондоо городуудай оршондо байг
давуулые хэжэ байна. Кельһн
нэ баруун-урдуур сэвэнигууд 4
город эзлэб. Масс ба Рейн мүн
рэнүүдэй хоорондохи корридорто
Гохвальдска ой модонһоо зүүгээр
немецкэ сэвэгүүд үсэд шалга
эсэргүүсэлтэ үзүүлэб. Рер мүнэ
нэй оршонһоо сэвэнигуудай сэ
рэгүүдэй довтолгоо абаһан отря
дууд ба частьнууд Рейхсвальд
һаа урагшаа дабшэба. Сэвэни
гууд хамтадаа мартын 3-да 24
город ба тосконуулые эзлэб.
Мартын 2-то сэвэнигууд 9.599
хүнүүдые плендэ абаба.
Эрэт нуурай шалархи оршон
немецүүднэ сөбөрлөгдэб гэжэ
сэвэнигуудай мэлэн соо хэлэг
дэнэ. Сэвэнигуудай танкова
частьнууд Приһнэ урдуур Нимс

мүрэнһоо гатагал гур
нигууд болбол Бил
километртэ байһан
рижа байна. Сэвэни
кова отрядууд Трир
туур Киль ба Мөө
дэй нэгэдэһэн газар
пункта хүрэб.
Форбахын оршон
ли соо абаа шэнг
найгаа нүүгээр со
дэды амжалтанууд
Германда Саар мүн
ерьдэ Бурингенһоо
нигууд нэгэ хэды
шаба.
ЛОНДОН, мартын 4
Дундада далай дээр
ябуулануудые хэ
сэвэнигуудай эбсэг
дэй штабай нэдөөсөл
хөнэ халаа: Италия
мини частьнууд нэгэ
жүүлжэл пунктнууд
ба хүнүүдые пленд
байна. 5-дахн арин
Делла Торрачиа үн
гуур өврийтөө н
найжаруулба. Фран
участогүүд хэргэ т
бөдөрлөгнүүд болон.

Английска журнал Пластик тухай бэшэнэ

ЛОНДОН, мартын 2. (ТАСС).
«Нью-Стейтсмен Энд Нейшн»
гэжэ журнал Гренидэхи байтал
тухай түрүү бэшэгтээ нэгэжэ
бэшэнэ: «Генерал Пластикас
болбол 9AM-тэй эхөөһөн эб най.
рамдалһаа һайн дунгуудые аба
жа шадаргүй гэжэ һаагдһан
байгаа. Тэрэ болбол диктатурада
бүгэдэ нийтэй азулгыне хам
гаалха управлени байгуулаа. Энэ
хадаа хандарморн ба полици тө

рэнэй хүтэлбэри кер
зүгһөө халагтарг
рилхэ байна. Тус
хүтэлбэридэгшын тү
той роялист генерал
шэ оруулагданхай.
далаа орохые хүсэ
хэрэгүүдэй либерал
Перикл Раллис гэг
һанын гаргаһан ябд
алханай түрүүшн
9AM-да дурасгил
ябдалые һайшагд

1900 американска самолёдууд Германи довтолго хэбэ

ЛОНДОН, мартын 3. (ТАСС).
Рейтер агентствын Францидах
американска агаарай сэвэгэй хү
сэвүүдэй штабта байһан керрес
пондентын дамжууһанай эһоор,
1.200 гаран американска бом
бардировшигууд мартын 2-то
Магдебургдэхи ба Болондэхи
(Лейпцигһөө уралһаа) синтет

ческэ горючинн за
зицадахн (Болендэ
нефть сөбөрлөг
Магдебургдэхи Кру
мо танкова заводт
пын ба Дрезднэй
деподо довтолго г
рвэнигууд халаа
истребительнууд
байгаа.

2.000 американска самолёдууд Германи довтолго хэбэ

ЛОНДОН, мартын 3. (ТАСС).
Рейтер агентствын дамжуулахы
халаа 2.000 шахуу американ
ска самолёдууд Германин элдэб
объективүүдтэ хүсэтэ довтолго

хэбэ. Илангаа ахар
предприятинууд болон
ческэ горючинн за
долдоһон байгаа.

Иран Японидо дай соносхобо

ТЕГЕРАН, (ТАСС). Үсэгдээр
үлэшэ правительствын заседани
дээрэ Японидо дай соносхо
тухай шиндхөбөри гаргагдаба.
Мүнөөдөр мелжисей заседани
дээрэ премьер-министр Баят гэг

шэ Иран болбол Я
ламдахань гэрэн мол
үгэ хэлэбэ.
Харюусалгата р
Ц. П